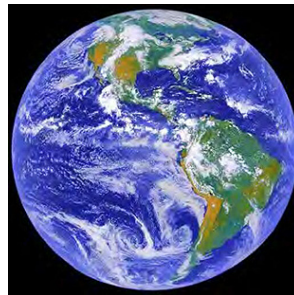


Glossary

High School Level

Physical Setting & Earth Science Glossary

English / Albanian



Translation of Physical Setting & Earth Science terms based on the Coursework for Physical Setting & Earth Science Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students





THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
A	
abrasion	gërryerje/abrazion
absolute age	moshë gjeologjike absolute
absolute humidity	lagështi absolute
absolute zero	zero absolute
absorption	absorbim
acid	acid
acid rain	shi acid
acid test	provë aciditeti
actual evapotranspiration	evapotranspirim real
adiabatic temperature change	ndryshim adiabatik i temperaturës
aeration	ajrim
aerobic bacteria	baktere aerobe
aerosol	aerosol
air mass	masë ajri
air pressure	presion ajri
alkaline	alkalin
alluvial fan	kon depozitimi
altitude	lartësi
anemometer	anemometër
anaerobic bacteria	baktere anaerobe
angle of isolation	kënd shkëputjeje
annual eclipse	eklips vjetor
aphelion	afelion
apogee	apogje
apparent daily motion	lëvizje e dukshme ditore
apparent magnitude	madhësi e dukshme
apparent planetary diameter	diametër i dukshëm planeti
arete	kreshtë
arid	i thatë
ash	hi
atmosphere	atmosferë
atmospheric pressure	presion atmosferik
atmospheric variables	variabla atmosferikë

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
B	
barometer	barometër
barometric pressure	presion barometrik
barrier beach	rrip bregdetar
basin	basen
bed load	sedimente shtrati
bedrock	shtrat i shtresës
bench mark	reper
boulder	curr
C	
calorie	kalori
canyon	kanion
capillary	kapilar
carbon dating	datim me karbon
celestial object	trup qiellor
carrying power	fuqi mbartëse
cementation	çimentim
centrifugal force	forcë qendërikëse
chemical weathering	tjetërsim kimik
chlorofluorocarbons	klorofluorokarbone
cirque	cirk
clay	argjilë
cleavage	shpetëzim
climate	klimë
cloud	re
cold front	front i ftohtë
colloids	koloidë
compound	përbërje
compression	ngjeshje
compression wave	valë ngjeshëse
condensation	kondensim
conduction	përcjellshmëri
conservation of energy	ruajtje e energjisë
continental drift	zhvendosje kontinentale
continental plate	pllakë kontinentale
continental climate	klimë kontinentale
continental shelf	cekëtinë kontinentale
continental tropical air mass	masë ajrore kontinentale tropikale
contact metamorphism	metamorfizëm kontakti
conservation	ruajtje
convection	konveksion
convectonal cell	rrymë konveksionale
convector	konvektor
converge	bashkoj në një pikë
coordinate system	sistem koordinatash
core	bërthamë

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
Coriolis effect	efekt koriolis
correlation	korrelacion
crater	krater
crust	kore
crystal	kristal
cyclic change	ndryshim ciklik
cyclone	ciklon
D	
daily motion	lëvizje ditore
deficit	mungesë
degree	shkallë
delta	deltë
density	dendësi
deposit	depozitim/depozituj
desert	shkretëtirë
desertification	shkretim
Devonian Period	periudhë devoniane
dew	vesë
dew point temperature	temperaturë e pikës së vesës
dike	digë
dinosaur	dinozaur
direct ray	rreze e drejtpërdrejtë
discharge	shkarkesë
displacements sediments	sedimente të zhvendosjeve
distorted structure	strukturë e shformuar
divergence	divergjencë
Doppler effect	efekti Dopler
drainage	drenim
drumlin	drumlin
dry bulb thermometer	termometër i thatë
duration of insolation	kohëzgjatje diellzimi
dust storm	stuhi rëre
dynamic equilibrium	ekuilibër dinamik
E	
earthquake	tërmet
eccentricity	jashtëqendërsi
electromagnetic energy	energji elektromagnetike
element	element
eclipse	eklips
elliptical	eliptik
energy	energji
epicenter	epiqendër
equilibrium	ekuilibër
equinox	ekuinox
erosion	erozion
escarpment	skarpat

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
esker	esker
eutrophication	eutrofikim
evaporation	avullim
F	
fault	hedhje/shkëputje
field	fushë
focus	fokus
folded strata	shtresa të rrudhosura
fossil	fosil
fracture	çarje
friction	fërkim
front	front
G	
geocentric model	model gjeocentrik
geographic poles	pole gjeografike
geologic time scale	shkallë e kohës gjeologjike
geosyncline	gjeosinklinal
glacier	akullnajë
graded bedding	shtresëzim i shkallëzuar
gradient	gradient
gravity	gravitet
gram	gram
greenhouse effect	efekt serrë
groundwater	ujë nëntokësor
H	
half life	gjysmëjetë
heat energy	energji termike
heat of fusion	nxehtësi shkrirjeje
heat of vaporization	nxehtësi avullimi
heliocentric model	model heliocentrik
high pressure	presion i lartë
horizontal	horizontal
horizontal sorting	asortim horizontal
humidity	lagështi
hydrosphere	hidrosferë
hypothesis	hipotezë
I	
ice	akull
igneous rock	shkëmb vullkanik
impermeable index fossil	fosil tregues i papërshkueshëm
infiltration	depërtim
inner core	bërthamë e brendshme
insolation	diellzim
interface	sipërfaqe kontakti

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
intrusion	intruzion
Intrusive igneous rock	shkëmb vullkanik intruziv
ionosphere	jonosferë
isobar	izobar
isoline	izolinjë
isostasy	izostazi
isotherm	izoterm
isotope	izotop
J	
jet stream	rrymë ajri
joint	rrafsh kontakti
K	
kame	kodrinë
kettle	gropë akullnajore
kinetic energy	energji kinetike
Kepler's Law of Motion	ligji i lëvizjes i Keplerit
L	
landscape	peizazh
latent heat	nxehtësi latente
latitude	gjerësi
latitudinal climate patterns	modele klimatike sipas gjerësisë gjeografike
lava	llavë
length	gjatësi
liter	litër
lithosphere	litosferë
local noon	mesditë me orën lokale
longitude	gjatësi
low pressure (aired front)	presion i ulët (masë ajri)
luster	shkëlqim
M	
magma	magmë
magnetic declination	shmangie magnetike
mantle	mantel
marine climate	klimë oqeanike
maritime polar air mass	masë ajrore detare polare
maritime tropical air mass	masë ajrore detare tropikale
mass	masë
matter	lëndë
meander	dredhë/meandër/kthesë
mean solar day	ditë mesatare diellore
measurement	matje
meniscus	menisk
meridian	meridian
metamorphic rock	shkëmb metamorfik

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
meter	metër
mid-ocean ridge	kreshtë mesoqeanike
milli	njëmijë/mili
mineral	mineral
mode	mënyrë/formë/regjim
moisture	lagështirë
moho discontinuity	mosvijueshmëri e Mohoroviçit
mountain	mal
O	
observation	vëzhgim/vrojtim
occluded front	front i mbyllur
ocean floor spreading	zgjerim i fundit të oqeanit
orbit	orbitë
orbital speed	shpejtësi orbitale
organic	organik
original horizontality	horizontalitet fillestar
outcrop	buthtim
outer core	bërthamë e jashtme
oxidation	oksidim
P	
parallel	paralel
perihelion	perikel
period	periudhë
permeability	përshkueshmëri
phase	fazë
plain	rrafshnaltë
planetary winds	erëra planetare
plateau	pllajë
plate tectonic theory	teori e tektonikës së pllakave
polar	polar
Polaris	Ylli Polar
pollutants	ndotës
porosity	porozitet
potential energy	energji potenciale
precipitation	precipitim/rënie
pressure gradient	gradient trynie
primary waves	valë kryesore
prime meridian	meridian kryesor
R	
radiation	rrezatim
radioactive balance	ekuilibër radioaktiv
radioactive dating	datim radioaktiv
radioactive decay	zbërthim radioaktiv
radio telescope	radioteleskop
reargue	riargumentoj

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
reflection	pasqyrim
refraction	përthyerje
refracting telescope	teleskop refraktor/teleskop përthyes
regolith	regolit
relative age	moshë relative
relative humidity	lagështi relative
residual sediment	mbetje sedimentare
resource	burim
revolution	rrotullim
rock	shkëmb
rock cycle	cikël shkëmbor
rock formation	formacion shkëmbor
rock resistance	fortësi shkëmbi
rotation	rrotullim
runoff	mbarim/shterim
S	
salinity	kripësi/salinitet
saturation	ngopje
scalar field	fushë skalare
season	stinë
secondary wages	pagesë sekondare
sediments	sedimente
sedimentary rocks	shkëmbinj sedimentarë
seismic waves	valë sizmike
senses	shqisa
silicon-oxygen tetrahedron	tetrahedron silikon-oksigeni
sink (energy)	burim (energjie)
seismograph	sizmograf
slope	skarpat
soil horizon	horizont toke
soil profile	profil toke
soil storage	depozitim dheu
solar noon	mesnatë
solar system	sistem diellor
solid	i ngurtë/solid
solidification	ngurtësim
solstices	solstice
sorting of sediments	asortim sedimentesh
source (energy)	(energji) burim
source (region)	(rajon) burim
specific heat	nxehtësi specifike
species	specie
stationary front	front i qëndrueshëm
strata	shtresa
streak	vijë
stream bed	shtrat përroi/shtrat rrëkeje
stream discharge	prurje rrjedhe/prurje rrëkeje

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
subsidence	ulje
sundial	orë diellore
sublimation	sublimim
superposition	mbivendosje
surplus	tepricë/mbetje
suspension	pezulli/suspension
syncline	sinklinal
T	
technology	teknologji
tectonics	tektonikë
temperature	temperaturë
terrestrial motions	zhvendosje e tokës
texture	strukturë
tilted strata	shtresa të pjerrëta
time	kohë
topographic map	hartë topografike
track	gjurmë/gjurmtoj
transformation	transformim
transition	kalim/shndërrim/zhvendosje
transpiration	transpirim/avullim
transport	transportim/transportoj
transporting system	sistem transportimi
transverse wave	valë transversale
U	
ultraviolet	ultravjollcë
uplifting force	forcë ngritëse
uranium	uran
usage	përdorim
V	
valley glacier	akullnajë luginore
vapor	avull
vapor pressure	presion avulli
variable	i ndryshueshëm/ndryshore
vector field	fushë vektoriale
vein	venë
vertical	vertikal
visible light spectrum	spektër i dukshëm i dritës
visibility	dukshmëri/vizibilitet
volcano	vullkan
volcanic ash	hi vullkanik
volume	volum/vëllim

High School Earth Science Glossary

ENGLISH	ALBANIAN
W	
waning	venitje/zbehje
warm front	front i ngrohtë
water budget	bilanc hidrik
water cycle	cikël ujqor
water purification	pastrim/purifikim uji
water shed	vijë ujëndarëse
water table	nivel uji
water vapor	avuj uji
wavelength	gjatësi vale
waxing	parafinim
weather prediction	parashikim moti
weathering	tjetërim/erozion
weight	peshë
wind	erë
Y	
year	vit